

XIII.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Kvinders kommunale Valgret og Valgbarhed.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 30te Januar 1888.)

At de Rettigheder, som ogsaa Danmarks Kvinder vilde faae, dersom Lovforslaget op-
høiedes til Lov, ikke ere større, end hvad ad-
skillige andre civiliserede Landes Kvinder al-
lerede have opnaaet, vil ses af nedenstaaende
Oplysninger, som muligvis kunde forøges,
om Tiden tillod det.

Island behøver næppe at nævnes, da
det jo hører til den danske Stat. Som be-
kiendt, lyder den islandiske Lov af 12te Mai
1882 saaledes: „Enke og andre ugifte Kvin-
der, som forestaa en Husstand, eller som paa
en eller anden Maade indtage en selvstæn-
dig Stilling, ere valgberettigede ved Valgene
til Repsforstanderskab, Sysselforstanderskab,
Byraad og paa Menighedsmøder, saafremt
de have fyldt 25 Aar og forøvrigt fyldest-
gjøre alle lovbestemte Betingelser for Ud-
øvelsen af de omhandlede Rettigheder“.

Sverig, vort nærmeste Naboland, har
endog givet Kvinden middelbar Valgret til
Rigsdagens saakaldte „første Kammer“.
Dette Medlemmer vælges nemlig „af Lands-
thingene og af Borgerrepræsentanterne i de
Stæder, der ikke deltagt i Landstingene“

(se en af de gjældende svenske Grundlove:
„Rigsdagsordningen“ § 6); denne Valgret
tilkommer dem, som „i Kommunens almin-
delige Anliggender“ have Stemmeret; og fra
denne Stemmeret ere Kvinder ikke udelukkede.
Den tilkommer „enhver uberygtet svensk Un-
dersaat, som er Medlem af en Kommune“,
og betaler Skat til denne (Forordningen af
21de Marts 1862). At svenske Kvinder alt-
saa have en vis baade kommunal og politisk
Valgret, idet „Undersaat“ i denne Forbin-
delse er „Mand eller Kvinde“, — derom
raader ingen Tvivl i Sverig (jfr. Sveistrups
„Forfatningslære“ I. 222 (Noten), Rydin:
„Sv. Riksd.“ I. 109 og Raumann: „Sv.
Statsförfatt.-rätt“ III. 211). Fremdeles
have de Stemmeret ved Kommunalmøde i
Stæderne („allmän rådstuga“) og paa Landet
(„kommunalstämma“), samt ved Menigheds-
møde („kyrkostämman“) (Raumann III. 214,
228 og 247). Endvidere stemmer den svenske
gifte Kvinde ved Præstevvalg, dersom den
valgberettigede Mand er fraværende eller
umyndig, saavel som Enken og den myndige
ugifte Kvinde (Rirteloven af 1686, i Rydén's
Udgave af 1880, Side 186, § 19).